వేదమూర్తులు

"ఇలా బ్రతికేకన్న, చిన్నం ఎత్తు విషం పుచ్చుకుని"

ఆ దీవన మొదటిసారి తగిలినప్పుడు .... అలాగే చేస్తే మేలనిపించేటంత అసహ్యం వేసుకొచ్చింది — సంసారంమీద. కాని అస్తమానమూ అదే పదే పదే అయితే అలవాటు కావడం ఎంత సేపు?

రెండో తారీఖు ఉదయం—

తానే ఎన్నటికైనా అంత ప్రఖ్యాతికి వచ్చి, ఆత్మకథ వ్రాసుకునే యోగమంటూ వుంటే, తప్పకుండా ఆ తారీఖుకు బంగారు మలామా చేయిస్తాడు. నిజంగా అది అంత సుదినం.

కొత్త నాటకం కదా పోనీ అని, కోడికూసే వేళ అయినా నిదుర చంపుకుని కూర్చుని ఏకబిగిని 'ఆసాంతమూ' చూసి అప్పుడు వచ్చి మంచంమీద వాలితే, మళ్ళా అదిరిపడి మేలుకునేటప్పటికి ఎంత బద్ధకంగా వుంటుంది? అప్పుడు కూడా అందుకు తోడు ఎప్పటిపాటే మొదలై చిర్రూ బుర్రూ ప్రారంభం అయితే—హుం—దేనికైనా ఎన్నటికో ఓనాటికి అంతు అంటూ వుండాలి!

భీమశంకరం, ఎండ చురచురలాడుతూంటే ఎలాగో అలా ఒళ్ళు తెలియని నిదురలోనే ఓపిక చేసుకుని, మంచం జాజిపందిరి క్రిందనుంచి నీడకు కాలితో నెట్టి, మళ్ళా సాగిలపడి అప్యాయనంగా ఒళ్ళు విరుచుకుంటూ....యీ మారు ఒకటోరకం నిదుర పట్టేది. కాని కన్నుమూశాడో లేదో, చెవిక్రింద రణభేరి మ్రోగింది.

నిజంగా ఎంతో బద్ధకంగా వుంది; కాని అనుకుని ఏం ప్రయోజనం?—అలాగే లేచి, ఆమె అజమాయిషీలో ముఖం కడుక్కుని - అవునుమరి, అన్నిసార్లు పుక్కిలించకపోతే, అనాచారంకాదూ, తరతరాల పెద్దలూ తగులపడిపోరూ? ఆ కషాయాన్నే కాఫీగా భావించుకుంటూ గొంతులో పోసుకుని, పక్కా రూముకు మడికట్టుకుని అన్నం ముందు కూర్చున్నాడు.

అది అంతా రోజూ నడిచే కలాపమే కనుక అందులో చీదర కనిపించడం మానేసి చాలాకాలమైంది. కాని, యిది....

"ఎందుకూ అలా దిక్కులు చూస్తూ కూర్చుంటారు? నా ముఖాన ఏముంది?"

— ఆ మాటకు నవ్వురాదూ!

"ఏం చూసుకు ఆ పొంగిపోవడం?"

"ఇంకా మరెవరిని చూడ్డం?"

"ఎవరినన్నా చూడగల సామంతం వుంది! నా కంఠం కోయడానికి ఎన్ని ప్రజ్ఞలు కావాలో అన్నీ వున్నాయి మీకు; మీరుకాగా దొరక్కపోతారేమోనని మా నాన్న నాకీ పట్టం కట్టాడు, బావుకుంటున్నాను."

"ఏం మాటలవి?"

"మీ బుద్ధుల కొద్దీని! ఏం ఒరగబడుతుందని చూడబోయినారు, వాళ్ళెవరో తెగించి తెయితక్క లాడుతూంటే! ఆ సౌభాగ్యం తలచుకునేనా యీ విరగబాటంతా! ఇలాటి వాళ్ళు పెళ్ళి ఎందుకు చేసుకోవాలి? ఎందుకంట?"

— అలా ఆ మాటలు వింటూన్నకొద్దీ నవ్వు పొంగిరాదూ?

"అందుకే నాకు దహించుకుపోయేది! నా బ్రతుకంతా నవ్వులపాలుగానే చేశారు. ఇంకా ఎందు కా యికిలింపు?"

"మానేస్తాను పోనీ, యివాళనుంచీ."

"ఎంతకన్నా సాహసులే."

"ఏం చేయమంటావు?"

"నేనేం చేయమంటాను? చేయమన్నది మీరేం చేస్తారు?"

"నిజమే!"

"మీ అమ్మ కడుపు చల్లగా నా ఆయుస్సుకూడా పోసుకుని వర్ధిల్లండి. అవును, నేనే గంగలో దిగితేనేం, మీ జీవానికి ఉసూరుమంటూ? మీకు అచ్చిరాదు: అయినింటి పిల్లను....కావాలని....తెచ్చుకుని....యింత—"

....అప్పుడు యిక విరగబడకుండా ఉండేందు కేమున్నా వీలుందా?

రాజమ్మ పెరుగు సత్తు తప్పాలా, గరిటా క్రిందపడేసి పైటకొంగు కళ్ళకు ఒరివేసుకుని, వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తూ లోపలికి వెళ్ళిపోయింది. అది మామూలు మర్యాదే....

భీమశంకరం విస్తరి విడిచిపెట్టి లేచి చెయి కడుక్కుని సావడిలోకి వచ్చాడు నిలువుగ్రుడ్లతో—కృష్ణుడి పటంలో వెన్నముద్ద బొమ్మను పిచ్చిక ముక్కుతో టక్కు టక్కు పొడుస్తూంది.

ఇంకా రోదనం శ్రుతిమించే వుంది. వింటూన్నకొద్దీ జాలిపెరిగి, లోపలికి పోయి, దగ్గిరగా నిలుచుని భుజంమీద చెయివేసి చూశాడు. రాజమ్మ విదిలించుకుని అంత మెత్తున ఎగిరిపడి, రోజుకుంటూ "మడి మన్నయిపోయింది" అని యిను మిక్కిలిగా స్థాయి అందుకుంది.

అప్పుడు బయలుదేరి వెళ్ళడం....మరునాడు సంజ మలిగేదాకా యింటి చాయలకన్నా పోలేదు భీమశంకరం. ఏ స్నేహితుడితోనన్నా, కలిసి కాలం గడప డానికి....ఎవరికీ మొగం చూపించలేనంత సిగ్గవుతుంది. ఎందుకో — అదే తెలియదు.

తనవల్ల ఏ దోషమూ లేదని గుండెమీద చెయి వేసుకుని నిబ్బరంగా చెప్ప గలడు. అందరు పడుచు దంపతుల్లాగా హాయిగా వుండడానికి అనువుగా అతనిలో అంతులేనంత కులాసా వున్నది: కాని, ఏమిటి లోపం—ఎవరివల్ల?

ఏమీ ఆలోచన తెగనప్పుడు....ఎవరూ చూస్తూండనప్పుడు .... తనలో తాను అదో మాదిరిగా నవ్వడం అలవాటు చేసుకున్నాడు. ఆ నవ్వే, అవసరంకొద్దీ యింటి దగ్గర వున్న ప్రతి నిమిషమూ వినియోగించు కుంటున్నాడు. లేకపోతే....

ఎంత ఏడుపు వచ్చినా, అది మింగేసే సత్తువ తెచ్చుకో/లేకపోతే, ఒక్కనాటి రగడకే నేల మట్టానికి క్రుంగిపోయి మామూలు సంసారిలాగా అయి — యిల్లు ఓ కొలిక్కి తీసుకు వచ్చినట్టయితే—ఆ బ్రతుకు అయినా ఒకవేళ యింతకన్న బాగుండేదేమో....

ఏమో—

ఎంత బొప్పికట్టింది, తల ద్వారబంధానికి తగిలి తీపు ఎత్తడం మొదలు పెట్టినా, రవంత సేపు ఓర్చుకుంటే సర్దుకుంటుంది దానంతట అదే. కాని ఎదురు గుండా....సగం వెలుతురూ, సగం చీకటిలో నిలుచుని రాజమ్మ తనవేపు గురి తప్ప కుండా చూసే చూపు....?

పవలు తిప్పటతో....తినీ తినకుండా పోవడంలో క్షుత్తు పూర్తిగా మంద గించిపోయింది. ఆ పూటకు అన్నం ఆశలేదు. శుభ్రంగా స్నానంచేసి నిద్రపోవచ్చును కదా అని గుమ్మంలో అడుగు పెట్టేటప్పటికి....

అంత నిస్సత్తువా మరలించుకుని .... తిరిగి వెళ్ళిపోతున్నాడు....మూడు కాలవల వంతెనమీద....పై కమ్మీమీద చేతులు ఆనించి, మోకాళ్ళు రాతిగోడకు మోపెట్టి....రయియమనివచ్చే చల్లని గాలికి మొరాయించి....ఎదురైనంత సేపూ మొగ మాటపడి...ఎక్కడో ఎవరూ చూడనిచోట కలుసుకోవాలని పక్క పక్కల పరుగులుగా ప్రవహించే కాలువలు కనుచూపు మించేదాకా చూస్తూ....ఏమీ ఆలోచన లేక ఎంతోసేపు నిలుచున్నాడు....మెడ అయినా మలచకుండా.

దిగువనుంచి వస్తూన్నలారీ గేర్ మారిన ఊతంలో శరవేగం అందుకుని గట్టును రాచుకుంటూ ఉరవడిగా దుమ్ము విరజిమ్ముతూ పోయింది. హారన్ మోతకు భీమశంకరం ఉలికిపడి చూపు వెనకటంతో....అలా ఎంతసేపటినుంచో పరధ్యానంలో.... ఆ పరాయి ఆడదానికి అంత దగ్గిరగా నిలుచున్నానే అని....

అందుకు ఏమీ అనుకోలేదు. ఆమె ఏం అనుకున్నదో అని.... అలా ఎన్నడూ అలవాటులేని అమర్యాద అప్రయత్నంగా తనవల్ల జరిగినందుకు.... మెడ నరాలు క్రుంగిపోయినవి. ఇక అక్కడ నిలవకుండా తన దోవన తాను పోతే ఏ యిబ్బందీలేదు. కాని ఎవరో ఎరుగని ఆమె తనను గురించి ఎలాగో అనుకునేందుకు అవకాశం ఎందుకు ఇవ్వాలి?

ఏమనాలి?—ఎలా పలకరించి క్షమించమని అడగాలి?— అడగాలా, వద్దా?– తుదీ మొదలూ కలిసిపోయి, అనుమానాలన్నీ ప్రశ్నలై మెదడులో చక్రవాటాన గిరగిర మంటున్నాయి– పెదవి వణికిపోతూన్నది. ఆమెవైపు పట్టు బలవంతాన తిరిగాడన్నమాటే కాని....తలఎత్తి చూడలేదు. నోరు విప్పలేదు.

ఈ నాటకమంతా ఆమె కనిపెట్టిందో లేదో కాని, ఏమీ గమనించనట్టు గానే, అక్కడనుంచి కదిలి వెళ్ళిపోతూన్నది వంతెన దిగి, వయ్యారంగా. భీమ శంకరం....తన వశం కాక, కళ్ళూ కాళ్ళూ ఆమెకు అప్పచెప్పాడు.

మారీస్‌పేట పెద్దరోడ్డు వెంటనే కొంతదూరం వెళ్ళి, ఎడమవైపుగా మిఠాయి కార్ఖానా ప్రక్కసందులోనుంచి సరాసరి సున్నంగానుగ దాటిపోయి, గోడకు అటూఇటూ కడపరాళ్ళ దొంతరలు సాగిలిపడి ఉండగా వాటి సందునుంచి వెళ్ళి తలుపు గొళ్ళెం తీసి, అతనివంక పక్కకు తిరిగి ఓమారు చూసి గుమ్మంఎక్కి లోపలకు వెళ్ళిపోయింది.

సంజె చీకటి, మసక హెచ్చుతూంది. దీపాలు యింకా వెలగలేదు కనుక, కనుచూపుమేర అంతా, అలికివేసినట్లుగా....కదిలే మనుష్యుల ఆకారాలు మాత్రం ఛాయగా కనబడుతూన్నాయి.

భీమశంకరం కొంచెం ఎడంగా సందుమొగదల నిలుచుని ఉన్నాడు.... ఆ ఉనికికి అర్థం ఏమీలేదు. ఎందుకు వచ్చాడో తెలుసును గనుకనా?— ఇంకా ఎక్కడనో ఉంది?

ఆమె మళ్ళా గుమ్మం అవతలనుంచి తీరుబడిగా తొంగిచూచి, తల కదల్చి నట్టు అతనికి చూచాయగా పొడగట్టింది. తలుపు కిర్రుమని అటూ ఇటూ ఆడి విసురుగా దభేలుమని కమ్మీకి మ్రోగింది.

—వంచిన తల ఎత్తకుండానే తిన్నగావెళ్ళి.... లోపల ప్రవేశించాడు. అంతకుముందు ఆమె వెంటపడి రావడంలో ఉద్దేశం వేరు, అక్కడకు వచ్చే దాకా కూడా అది మారే వ్యవధి కలుగలేదు, మనసుకి. అంతవరకూ, ఆమె ఎవరై యుండునా అనే యోచనే పోలేదు. అలా మళ్ళా తొంగి చూడగానే.... ఓహో!- అనుకున్నాడు.

అసలు దినవ్యవహారంలో అయితే, అలాటి చాయలకు పోవాలసిన అగత్యము లేదు.. అలవాటు కాలేదు...అసహ్యం పైగాను. కాని అవాళ...తనలో ప్రళయంగా చెల రేగే రాక్షస-తాండవానికి..అవును అవసరం వచ్చినప్పుడు ఏఎండకు ఆగొడుగు పట్టాలి.

వసారాకు సగందాకా అల్లిక వదులైన తడిక అడ్డం కట్టివుంది. ఆ చాటుగా....మాసినదుప్పటీ, మంచం. గోడ కలుగులో అటూఇటూ వెలుతురుకోసం అడ్డంచాటున దీపం. కుర్చీకి ఒక కాలు లేదు. దాన్ని గోడుగా ఊతం చేసుకుని, భుజాలకు అంటే గిల్టు లోలాకులు ఊగించుకొంటూ, చేరెడు వెడల్పు అంచుచీరె కట్టుకుని....కుచ్చెళ్ళమీద చెరగని తాంబూలం కర్రులు నర్తి దాచుకుంటూ....ఆమె నిలుచుని....అతను రావడం చూసి....అన్ని జతల బిళ్ళెరిగాజులూ గలగల మనే టట్టు చేయి పైకెత్తి ముంగురులు సవరించుకుని....కాలు జాచి తడికతలుపు దగ్గిరగా నెట్టింది....

"కూర్చోండి" .... మొగస్నేహితుడికన్నా చొరవతో, చేయి పుచ్చుకుని.... మంచం చివరను కూర్చోపేసింది. తాను గోడకు ఆనుకొని నిలుచుని ఉంది.

భీమశంకరం తలలో నిప్పులు చెలగుతున్నాయి ....ఉక్కిరి బిక్కిరిగా ఉంటే....చెమటలు దింజారుతూండగా.....మెడగుండీలు విప్పుకున్నాడు....

"నా పేరు నవమల్లిక."

ఆ మాటకు ఒక్కసారి అతనికి తలదిమ్మంతా హరించిపోయి .... నలు మూలలా చూసి .... ఆమెమీద చూపు నికరంగా నిలిచి .... నవ్వు వచ్చింది. జేబులో....గలగల మనిపించి....రెండురూపాయలు ఆమెకు బొత్తిపెట్టి అందిం

చాడు. ఆమె చిరుతలు వాయించినటుగా గోరుతో వాటిని మీటి .... ఒక్కొక్కటే మ్రోగించి చూసి....అతని ఒడిలోకి విసిరివేసి....అతనికన్న ఎక్కువగా నవ్వింది.

భీమశంకరం తెల్లబోయినాడు. చాలక అలాచేసిందేమో అనుకోడానికి.... తాను ఏమీ కోరకుండా....ఉచితంగా అయినా అంతేనేమో ఆ జాతి !—మళ్ళా జేబులో చేయి పెడుతున్నాడు....ఆమె చటాలున చేయిపట్టుకుని ఆపి....

"అంతేనా...." అన్నది, అదేమిటో అతనికి అర్థం కాలేదు....

"అన్యాయానికైనా....అంతు ఉంటుంది."

—ఆమె అలా నిజం చెప్పడం అతనికి ఆశ్చర్యం వేసింది. అసలు అదికాదు. అతడు పొరబడుతున్నాడని గ్రహించి....

"ప్రేమను అంగడిలోపెట్టి అమ్ముకునేవాళ్ళయినా—బాధ కావలెనంటే.... కొనుక్కోవలసిందే...." అని ఎంతో జాలిగా అన్నది....మరి, ధూకుడుగా....

"నేను రోజూ అక్కడే నిలుచుంటాను....అది నాకు....జీవనం. అలా చివరగా....ఎక్కడకో అంతుకనబడకుండా పోయే ప్రవాహంకేసి చూసిచూసి....కళ్ళు కాయలు కాయడమే కాని....పండు ఎన్నటికీ పండదని....నాకు తెలుసును....నా కోసం....కాచిఉండేవాళ్ళు నావంక చూడటం అదే అప్పటి ఆశకు అంతు.... అందుకోసమే కాదూ బ్రతుకంతా...."

ఇందులో భీమశంకరానికి....ఒక్కముక్క అర్థం కాకపోయినా .... ఆమె మాటలు వింటూంటే....అదేమిటోతగని హాయిగావుంది. మళ్ళా ముఖం తేట బారుతూంది....

"బయట....ఎంత వెన్నెలగా వుందో చూడండి...." ఆమె ముందు అడుగు, అతనిది వెనుక అడుగూ....

— రెండు అడుగులు వేసిన తరువాత ఆమె తప్పుకుని చీకటిలోకి కలిసిపోయింది....ఎటు వెళ్ళిందో జాడగా....సినీమా పాట ఏదో ఈలగా....మందంగా వినబడుతూన్నది.

భీమశంకరం....కుచ్చెళ్ళు....ఎడమ మోకాలిమీద మడతలోంచి పట్టుతప్పి.... క్రిందకుజారి....అందులో అణగి వున్న రూపాయలు కాళ్ళకడ....దొర్లిగిలినవి. తీసి చేత పుచ్చుకున్నాడు.

మళ్ళా వంతెన దగ్గిరకు వచ్చేటప్పటికి....ఆ వెన్నెలలో....పసిపిల్లను పొదివి పట్టుకుని కూర్చున్న పేదరాలిముందు, చేతిలోవి....ఎదుట పరచిన చిరుగుల పాతమీద జారవిడిచి వంచిన తల ఎత్తి....వెన్నెలకన్న ఎక్కువగా మెరిసే నక్షత్రం వంక చూస్తూ....స్టేషనుకువెళ్ళి....స్టాలులో తాను మోయగలిగినన్ని పుస్తకాలు....అవాళే వచ్చిన కొత్తవి కొనుక్కుని తిరిగి యింటికి వచ్చేశాడు.

తలుపు ఓరవాకిలిగా వేసివుంది. కాలితో తోసి లోపలకు వెళ్ళాడు. రాజమ్మ నడవలో కొంగు పరుచుకుని పడుకుని వుంది? మరచి. అలికిడికి లేవలేదు.

—ఎప్పుడు నిద్ర పట్టిందో తెలియదు....ఏ తెల్లవారుగట్లకో....

రెండో తారీఖు ఉదయం—

మంగళారావాలు చెలరేగుతూండగా తప్పనిసరిగా మెలకువ వచ్చింది....భీమ శంకరానికి. రాజమ్మకు ఎంత సేపైందో తెల్లవారి.

—"ఏమిటీ నా వంక అలా చూస్తారు?"

"ఎలా చూస్తూన్నాను?"

"ఏమో నాకేం తెలుసును?"

"మీకు తెలియకపోతే...."

"తెలియకపోతేనే చూసేది."

"అవును నే నంటే...."

"కాదు - దేవతలంటే...."

రాజమ్మ అర్థంకాక బిక్కమొహం వేసింది. భీమశంకరం ఈమారు నిర్భ యంగా నవ్వాడు....ప్రసన్నంగా ఆమె వంక చూస్తూ.

— రెండో తారీఖు ఉదయం.

సుఖంగా, ఏ చీకూ చింతా లేకుండా, జీవితం అమరిన వాళ్ళకే....ఆ ఎండ చురచురలో రోజులు చురుకుగా గడవడం సాధ్యం కావడంలేదు. అలాటప్పుడు కాస్త పొరపాటున కను ఏమరితే చాలును కరవడానికి అన్నట్టుగా రాజమ్మ నిరంతరం....

కనిపించే ఆడపులిగా కాచుకుని కూచుండటానికి కారణం తన వల్లనైన ఏదైనా లోపము అవునో కాదో తెలుసుకునేందుకు భీమశంకరం చేస్తూన్న భగీరథ ప్రయత్నా లన్నీ ఏ మాత్రమున్నూ ఫలించక, ఎప్పుడు చూసినా ఎప్పటికప్పుడు భస్మరాసులే కనులముందు దుమ్ము ధూళి ఎత్తిస్తూంటే....ఎలా సర్దుకుపోవాలో తెలుసుకునేందుకు ఓపిక వున్నంత సేపూ పెనుగులాడటంలోనే ఆ సంకెళ్ళు సడలివ్వగానే తెంచుకు పారిపోవడానికి కాలు దువ్వడం....సామాన్య గృహస్థుకే సజావైన నడవడి అని తోచే సందర్భం అయినప్పుడు....అరచేతి మందపు ఓర్పూ అరిగి రావాకు పాళానకు వచ్చిన తరువాత భీమశంకరానికి అలా ఆలోచన పోవడంలో ఏ మాశ్చర్యము వున్నది?

“నీ మనసు నీకు తెలియదా? లేక తెలిసి చేసే పనేనా యిది? ఇందువల్ల నీవు ఏం బావుకుందా మనుకుంటావో నాకు తెలియకుండా వున్నది”—అని తెంపు తెచ్చుకుని, విలవేసి భార్యను మందలించడానికి ఉపోద్ఘాతం విప్పాడు. రాజమ్మ ఆ మాటలు వింటూ కనురెప్పలచాటున ఆశ్చర్యపడి, అది అంతలో విదిలించుకుని సహజమైన చిరాకుతో “మీ మాటలు నా కర్థంకావడం లేదు. మా వాళ్ళు నాకు మీ అంత చదువు చెప్పించ లేదు. మీకు చాకిరీ చేస్తూ, మీ చేత మాటలు పడుతూండమని....మెడకో పలుపువేసి అది మీ చేతికి అందించి వెంట తోలేశారు—” అంటూ ఇక అక్కడ నిలువకుండా లోపలికి వెళ్ళిపోయి వాక్యశేషాన్ని అక్కడ నుంచి అరగంటవరకూ చిలవలు, పలవలు వేయించి సాగదీస్తూ....అప్పటికీ యింకా అర్ధోక్తిలోనే ఆపి ఉంచి....ఏదో పని తొందరలో అప్పటికి అది మరచిపోయింది. ఆవాళ నుంచి....సందు దొరికినప్పుడల్లా....మళ్ళా అక్కడనుంచి ఎత్తుకోడం....చిత్తం వచ్చినపుడు ఆపడం...భీమశంకరం రెండు రోజులు ఏలాగో అంతా సహించి అంటీ ముట్టనట్టుగా ఊరుకుని ఇక ఆ తెల్లవారి “నీవు రాక్షసివి. వేయి చెప్పు—లక్ష చెప్పు....అనుభవంమీద అంటున్నాను అంతే?” అని తనకు తానై నిప్పులు చెరగడానికి ప్రారంభించాడు.

“నాకు తెలియదూ ఆ మాత్రం? మీ కళ్ళకు నే నంతకన్న ఎలా కనబడు తాను ?”

“కళ్ళకు మోహినిలాగా, నా మనసు కళ్ళను మోసం చేసింది.”

“మనసును నమ్మనప్పుడు, కళ్ళను మాత్రం నమ్మడం ఎందుకూ? అప్పుడు

కాని మీ కళ్ళు చప్పగా చల్లబడవేమో ? — నన్ను ఏం చెయ్యమన్నారో చెప్పండి ?"

"నే నేం చేయాలో నాకు తెలియడంలేదు. సుమతీ శతకం దగ్గరనుంచీ మనువుదాకా....అన్నీ అబద్ధాలా అనుకుందామంటే ఆడవాళ్ళ అందరిలో ఆఖరుకు అధములు అనుకునే వాళ్ళలోకూడా 'దేవీహంశ' అణువణువునా కనబడుతూంటే....నీలో అది ఎందుకు పూర్ణానుస్వారం కావాలి ?"

"దేవీ-హంశ" కాశీమజిలీ కథల్లోలాగా సప్తసాగరాలూ దాటి వెళితే అక్కడ సువర్ణద్వీపంలో - ఎఱ్ఱ మఱ్ఱి తొఱ్ఱలో ఎఱ్ఱ యిఱ్ఱి ఏడు పిల్లలను పెడితే వాటిలో కడయిఱ్ఱి కొడక్రింద వుంటుంది....కక్కులగుఱ్ఱం ఎక్కి కదలి వెళ్ళండి.... తెచ్చి నాలో కలపండి."

"కష్టపడి తెచ్చి తీరా కలిపితే-విరిగి ఊరుకుంటే."

"ఇంతకన్న చెడేది ఏముంది ?"

"అంతేనా ?"

"అవును - మీరన్నమాటే."

—భీమశంకరానికి జవాబు చెప్పేందుకు నోరు మెసలకుండా ఉక్రోశము వచ్చింది. మూటా ముల్లే సర్దుకుని—మారు మాటాడకుండా ఆ రాత్రి మెయిలుకు ప్రయాణమై ఊటీ వెళ్ళిపోయినాడు: రాజమ్మను ఒంటరిగా వదిలి వెళ్ళడమా అనే మీమాంస దోవలో. బంగీ కుదుపు ప్రారంభం చేసింది, కాని ఆమెకు గంపెడు బలగం ఉన్నారు, అంతా సామంతులు. తెల్లవారి లేస్తే ఏదో పనిమీద ఎవరో ఒకరు బస్తీకి వస్తూనే వుంటారు. సాయానికి లోటు వుండదు అనుకునే నిశ్చింతగా బయలుదేరాడు.

నెలరోజులు చిటికెలమీద గడిచిపోయినవి. అలజడి ఏ విధంగానన్నా మరచిపోయి హాయిగా వుండాలని చేసే ప్రయత్నాలకు, అబ్బే భోగానుభవాలలో అన్నీ విప్పిచెప్పడానికి వీలైనవే ఉండవు. అసలు ఒక్కొక్కప్పుడు అతి రహస్యంగా వుంచడంలోనే ఆ నాలువాసి ఆనందమూ మెలికి దక్కుతుంది. తరువాత తీరిక సమయాల్లో మనసులో వెనుదిరిగి చూసుకుంటే గోరుమొన అంతే, కొండకు ఏడింతలుగా పింజ విచ్చుకుంటుంది.

కాని, భీమశంకరానికి అంత సామాన్య-సహవాస వశమున ఆ నీలికొండల

అచలువ - విలువలో పీసపాలైనా అబ్బలేకపోయింది. అన్నప్పుడూ చలికి రేగుతూ - ఆకాశం వేపుకు వేడిమికి తరువుల అగ్రాలని విరకతెత్తించే ఆ కాన రాని ఊదర అతన్ని తెగ ఊరించుతూన్నది. అందుకనే-"నిన్ను విడిచి ఒక్క- క్షణం బ్రతుకలేను"—అనే లాలనకు అనువైనటులల్లా ఎన్ని వన్నె చిన్నెలు తీర్చో - లాఘసాటికి తమచెంతనే నిలుపుకోవాలని చూసిన శీతల - సీమంతినుల ప్రణయ - ప్రణవం అతన్ని ఏకాడికీ కమలా - కానన తపస్వినిగా మార్చలేక పోయింది.

ఎందుకో ఇంటిమీద అంత బెంగ ? ఎందుకా అని పరి పరి విధాల ఆలోచించాడు. ఏమీ తేలదు—మైళ్ళకన్న వేగంగా - మనసు ముందుకు పరుగెత్తడం మాత్రమే కాని.

ఇన్నాళ్ళూ, ఎక్కడ వున్నదీ, ఎప్పుడు వచ్చేదీ ఇంటికి రెండు పంక్తులైనా వ్రాయలేదు: తీరా చేరుకునేటప్పటికి, తాళంవేసి ఉంటే ఇబ్బంది పడవలసి వస్తుందని సరంజామా అంతా స్టేషనులోనే ఉంచి, అవశిష్టాలు అన్నీ తీర్చుకుని... కడుపు నిండిన తరువాత కాస్సేపు విశ్రమించి, లేచి కాఫీ పుచ్చుకొని ఇంటికి బండీ కట్టించుకున్నాడు. పవలల్లా ఎండ బాగా కాసినా ప్రొద్దు వాలేముందు మబ్బు వేయడం చేత చప్పున చల్లబడి ఊరుకున్నది.

తలుపు పిలుద్దామనుకుంటూండగానే, వీధిలోకి వెళ్ళబోతూ, చేత సిగరెట్టుతో బావమరిది ఎదురైనాడు. తను కంట పడటంతోనే సంతోషంగా "ఓహో! కొత్త పెళ్ళికొడుకులా గున్నావయ్యా! కుడికాలు వెయ్యి లోపల. మంచి శకునమేలే.... మనకు తోడు - చేతలంటిపెట్టుకుని అగ్నిహోత్రుడున్నాడు కా. బస్....రైట్ ఎబవుట్ టరన్—కాఫీ కర-కర లాడిద్దాం- సహపంక్తికి దయచెయ్యి...." అంటూ చెయ్యి అందుకున్నాడు. భీమశంకరం చెవులు మాత్రం అతనికి అప్పగించి.... మనసు మళ్ళించుతూన్న చూపులతో రాజమ్మ కోసం వెదకి.... అతడు వినసంత తేలికగా నిట్టూర్పు విడిచి తల వంచుకొని అడుగు తీసి అడుగు వేశాడు.

"నేను బెజవాడ వెళ్ళుతున్నాను ... నాటకం" అన్నాడు— ఆ పడుచువాడు... కాఫీ గ్లాసులు ఖాళీ అయిన తరువాత సిగరెట్లకోసం వెళ్ళినవాడు అవి తెచ్చేలోపుగా వచ్చి పక్క- నములుతూ.

"నేనూ వస్తాను" అని భీమశంకరం ఉత్సాహంగా పట్టుపట్టాడు.

"నీవూనా... ఇవాళ ఏమంత మించిపోయిందనీ?"

"ఎన్నిమాట్లు అనుకున్నా-చూడటం పడటంలేదు."

"ఇంకోమారు"

"కాదు - ఈ మారే"

"మనకు – మతి అనే పదార్థం యథాస్థానాన ఉన్నప్టే లెక్క వేసుకో మన్నావా ?"

"ఉండటానికి, వూడటానికి ఏం ప్రళయం వచ్చిందని?"

"అందుకనే ప్రభూ! పసివాడిని, పరమ రహస్యాలు నాకు అర్థం అయే యోగ్యత పట్టలేదు కనుక అమాయకంగా అడుగుతున్నాను....నాకూ నీకూ ఎక్కడ వంతు?- నేను పచ్చి బ్రహ్మచారి నన్న సంగతి దేవరకు విధితమేకదా ?"

"నేనూ అంతే....ప్రస్తుతం" అని అందామని, నోటిదాకా వచ్చింది కాని, భీమశంకరం పరువుకు పోయి, బలవంతాన తమాయించుకున్నాడు. అతడు అలా తటపటాయించడం చూసి బావమరది రేచులాగా—

"దేశాటనం చేసి తెచ్చుకున్న వేషాలన్నీ నా దగ్గిర వేద్దామనుకున్నావేం. మా యింటి పక్క తెలుగు మాస్టరున్నాడే - ఆ ధీరుడు గడియారానికి బుద్ధిలేక అసలు వేళకన్న అయిదు నిమిషాలు దాటనిచ్చి యింటికి వచ్చాడో....ఆవాళ ప్రొద్దు పోయేదాకా ఇక చూసుకో నా రంగా, అదో ప్రణయం కాదు, విరహం కాదు.... ఎంత గ్రంథం చేస్తారనీ - యింటిన పడి? - కమీషనరును స్వయంగా వచ్చి విచారించి న్యాయమని తోస్తే ఆ బాధ నివారించి మమ్మలను కాపాడ వలసిందిగా అర్జీ పెట్టుకుందామా అని చూస్తూన్నాననుకో ?- ఇక తమ విషయంలో ఇవాళ దానికి ఎంతపెట్టి హెచ్చ వెయ్యాలో ? నా పుణ్యాన నాటకం అంటూ వచ్చి యింట్లో ఉండకుండా బ్రతికిపోతున్నాను కాని బయట వసారాలో పక్క వేసుకుంటినో, మాటి మాటికి మయూరుడిలాగా మా అక్కయ్యచేత శాపానికి కళ్ళు పొడిపించుకుంటూ ఇంద్రుడల్లే కను-పెట్టుకున్నా - ఈపాటి చూపైనా లేకుండా పోయేవాడిని. అవునా కాదా?"

భీమశంకరానికి వింటూన్నకొద్దీ విపరీతంగా నవ్వు వస్తూంది. కాని నవ్వివేసి నందువల్ల నష్టం తనకే! అసలు అంత కాలమునుంచీ గోప్యముగా....అతనికి తెలియ

జేయవలసిన అవసరం రానందువల్ల తన యుద్ధాలు తాను చేసుకుంటున్నాడు. అప్పుడు అబద్ధం ఆడటానికి అసహ్యం వేసింది. అధికాపరాపం ఇంకోటి ఉండదేమో అనిపించింది. ఇద్దరికీ అరమరికలు లేవు కనుక, మర్మం విడిచి, బావమరదికి మనసులో మాట ఇక దాచుకోకుండా ఖాళీచేసి చెప్పేశాడు. ఆ ప్రచండకుడు అంతా సావకాశంగా విని...."అసలైన తెలుగువాడంటే నీవే" అనడంలో, మాటలో అక్షర మక్షరము మరళిరంగీ మొగ్గలు దూసుకుపోయే వాటంలో గ్రుచ్చివిసిరి—వివరణకు ఉపక్రమించాడు.—

"కాలిప్సో ప్రతిమాలుకున్నదా లేదా - నన్ను విడిచి వెళ్ళవద్దు; వెళ్ళిమాత్రం అక్కడ ఇంతకన్న ఎక్కువ బావుకుంటావు గనుకనా ?— వాడని వనలతలు, నీడమాయని వనస్పతులు, ఎన్నడూ పసివాళ్వాడని నేను ఇంత అమర - యౌవనం నీ పాలు చేస్తూంటే నిలకడగా వుండి పాలించుకోరాదా ?—యూలిసిస్ రుచికి అంత తీపి వెక్కసమై....కదిసి ముదిసిలే—ముచ్చట తీర్చుకునేందుకు...పది సంవత్సరాలకు అన్నాడో వెనుక యింటి దగ్గర మరచిపోయి వచ్చిన యిల్లాలిని వెదుక్కుంటూ తెప్ప కట్టుకుని బయలుదేరలా?—అంత పెద్ద చూపు వున్నా....అంత చిన్న ఆశకు అంతు చిక్కపోయి....అంతటితో సరిపెట్టుకుని అదే బ్రతుకనుకోవడం...ఆంధ్రాయ్ లక్షణం అని దివ్య చిత్తమున అవధరించి....ఇక యింటికి—"

భీమశంకరం మేఘాలమీద తేలిపోయినాడు—యింటికి. రాజమ్మ వీధి సావిడిలో కిటికీలో కూర్చుని జాజిమొగ్గలు దండ కట్టుకుంటూ, అతని రాక చూసి కిటికీ రెక్క, 'ఓరువాకిలి' చేసింది. లోపలకు వెళ్ళేటప్పటికి, తల వంచుకుని నిలుచుని వున్నది. సమీపించి చేతులో దండ అందుకుని సిగలో తీర్చాడు. అమరిక సరిగా అన్నదికదా అని చూసుకునేచేతిని అతడు అందుకుంటే ఆమె లాక్కోబోయినా అతడు పట్టు విడవ లేదు—

రెండో తారీఖు ఉదయం....

మంగళ తూర్యములు మారుమ్రోత మొదలు పెట్టినవి. భీమశంకరం మేలుకుని, కనులప్పళించుతూ పక్కదిండుమీద నలిగిన జాజిరేకల చాలుతో, బావమరది ఉపదేశ వర్ణ మాలను భావించుకుంటూ బద్ధకం ఏమీ లేకుండా—హాయిగా పక్కమీద నుంచి లేచి, రాజమ్మ గొంతు చెలరేగే జాడను పట్టి ఆవేపు వెళ్ళాడు.